

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnštvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošlj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petičvrsta (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

SLOVENEČ

Pruska politika in Poljaki.

Krakov, 28. febr.

Nemirov na ruskem Poljskem še ni konca. Neovrtna pa ostane resnica, da ti nemiri niso poljsko-narodno, marveč socialističko gibanje. V tem gibanju se gre v prvi vrsti za gospodarske pridobitve, v drugi za splošno državne izpremembe, za ustavo in v tretji se vmešavajo vmes tudi poljsko-narodne zadeve. To je umljivo, ker ima najmočnejša socialistička stranka med ruskimi Poljaki tudi odkrit naroden značaj, pa tudi za to, ker se velik del akademiške mladine priznava med socialiste.

Poljske revolucije ni nikjer. Za to je najboljši dokaz ponovna izjava narodne lige, ki javno proglašja, da sedaj ni primeren čas za kaka revolucijska dejanja in odklanja vso odgovornost za to, kar se sedaj godi. Narodna Liga (Liga narodova) je šovinistično narodna stranka, ki kar naprej zameta vsako spravo z Rusi, pobija vsako morebitno pridobitev od ruske vlade, zaničuje Slovanstvo in z jako odločnim radikalizmom hoče obnoviti na demokratiški podlagi samostojno poljsko državo. Imenuje se tudi vsepoljska stranka in se da prav dobro primerjati z vsenemško ali laško iredentovsko stranko.

Ta liga je pravi izraz boleznega šovinizma in njeni nastopi mnogo škodujejo, da ne prodre načelo pravičnosti za zatiranje Poljake v Rusiji. Meri pa odločno z dvojno mero. Ruse napada srdito in neprestano; vsako, tudi Poljakom prijazno stran, ki se pojavi na Ruskem, ožigosa in oblati. Na sprotno pa molči o Prusih in ob časih, ko se kaka nova podlost zve s Pruskega, svari svoje pristaše, naj se ne prenačijo. Kako nespametno je tako ravnanje, izpričujejo dogodki zadnjega časa. Ko so se poljski zastopniki razgovarjali o poljskem vprašanju z bivšim ruskim ministrom notranjih zadev Mirskim, se je ta skliceval na Poljakom neprijazni vpliv pruske diplomacije na peterburškem dvoru. Meseca jan. je Witte ravno to zatrdil. Varšavski policijski načelnik Nolden je v pogovoru z dopisnikom dunajske „Zeit“ te dni dejal, da ima Prusija pripravljena dva polka na meji, ki bi brž vdrla med ruske Poljake, ko bi med njimi buknila vstaja.

Razumni Poljaki se to že zdavnaj spoznali. Poljakom in Slovanstvu sploh preti največja nevarnost od Prusije. Ravno za to, da bi tem ložje šarila na vzhodu, da bi tem hitreje pogoltnila poznanjske in šleske Poljake, in da bi dobila potrebnega vpliva na Balkanu, išče Prusija že oddavna ruske prijaznosti. Bismarck je prijateljsko razmerje Prusije z Rusijo neprestano poudarjal kot eno najvažnejših zunanje političkih stvari. Največja ovira ti pruski politiki, ki škoduje tudi Čehom in Jugoslovanom, bi bila pomirjena zadovoljna ruska Poljska. Zatiranje Poljakov je v pruskem programu. Zato moramo po pravici imenovati kratkovidno rusko politiko, ki tega ne vidi.

Da bi Rusija mogla izvrševati svojo važno nalogo kot slovanska država, bi morala najprej izpremeniti svoje razmere do Poljakov, in v ta namen se otresti pruskega vpliva. Geslo njeno in vsega Slovanstva bi moralo biti: proti Prusom. Seveda je neobhodno potrebno, da šovinistiške stranke izgube svoj vpliv, tembolj če se tako oma-

žejo pred javnostjo, kakor „Liga narodova“ glede na Ruse, ali če spravljajo ljudstvo v take nesreče, kakor sedaj socialističke stranke na ruskem Poljskem.

Sevinizem pa mora pasti tudi v ruski javnosti. Med večjimi ruskimi listi je dozdev prav umevala poljsko-rusko vprašanje edina „Rus“. Žalostno znamenje je, da je ravno ta izkusila od ruske vlade zadnje dni hudo krivico; prepovedala se ji je prodaja nadrobno. Zgodilo se je to, ko se je potegovala za ravnopravnost raznih neruskih narodov v ruski državi. Ali moremo misliti, da imenovana prepoved ni zadela „Rusi“ tudi za to, ker je poudarjala važnost poljsko-ruskega sporazumljenja.

Med Poljaki se vedno bolj širi trezna, na širokem temelju osnovana sodba o poljskem vprašanju. V tem oziru je neprecenljive vrednosti že omenjeni literarni pojav — v Krakovem od novega leta sem izhajajoči mesečnik „Swiat słowiański“. Silno dobro bi bilo, ko bi se ta list razširil med avstrijskimi Slovani. Ž njim bi se seznanili Slovani o poljskem vprašanju in ustvarila bi se trdna podlaga za skupno delovanje proti skupnemu sovražniku.

Pismo iz Dalmacije.

Zader, 26. febr.

V zajemno delo med Hrvatimi in Srbi se je srečno pričelo na najbolj vročih tleh srbsko-hrvaškega boja — v Koturu. Dogovorili sta se že obe stranki za složno postopanje pri občinskih volitvah. Hrvatje dobé 22, Srbi 14 odbornikov; občinskih svetovalcev prvi 4, drugi 2. Župan bo Hrvat, prvi svetovalec Srb. Občinska zastava ostane hrvaška trobojnica; poleg nje se pa sme viti tudi srbska. Dalekosežnega pomena je to sporazumljenje za to, ker sta v tem oziru stala takorekoč na čelu oba škofa katoliški Uccellini in pravoslavni Petranovič. Po njunem zgledu se je složilo tudi duhovstvo in to je najbolj vplivalo na druge.

Brezdvojbe se pokažejo tudi v verskem oziru iz tega ugodne posledice. Verski edinstvo leži napoti tisočletna groblja raznih predsodkov, ki so zlasti s Srbi naravnost zraščeni. Kdor jih kaj odstrani, blagor mu! In v tem oziru zasluži našo posebno hvaležnost in čast kotorski katoliški škof. Bližnja posledica kotorske sloge bo prijateljski kompromis v Hercegovini, Budvi in Perastu, sosednjih občinah. Bog daj, da bi ta zgled vplival na celo Dalmacijo in preko nje v Hercegovino in Bosno.

V „Novem listu“, „Narodnem listu“ in „Hrv. krni“ se je te dni živahno obravnavalo vprašanje, ali naj pristopijo dalmatinske zadruge k združni zvezi. „Novi list“ ima svoje ekskluzivno liberalno stališče in goni svojo lajno proti „klerikalni“ zvezi. To je znamenje omejenosti! Vedno govori o dyeh Zvezah; tega pa ne pove, da celjska zveza nima volje in po svojih pravilih tudi nima zmoglosti, da bi segla v Dalmacijo. Zadržna zveza pa ima Dalmacijo v svojem okrožju po pravilih. Znano je tudi, kako je prišla Zadržna zveza do tega, da ponudi dalmatinskim zadržam svojo organizacijo. Nekaj dalmatinskih posojilnic je namreč po lastnem nagibu pristopilo vanjo. In to je bil povod, da se je sprožilo vprašanje o zvezi. Pri njegovem razmotrivanju se pa premalo upošteva kulturno-politični pomen skupne gospodarske zveze.

Najožji stik vseh južnih Slovanov naše državne polovice je potreben. V gospodarskem oziru je to najprej mogoče. Tako si ustvarimo skupen gospodarski organ, ki bi s svojimi impulzi osvežil vse naše življenje. Iz skupnih uspehov in zmot se moramo učiti. Shodi jugoslovanskih zadržarjev naj

bi bili gospodarski parlamenti. Separatizem je povsod nasproten napredku, najbolj pa na gospodarskem polju.

„Novi List“ je posebej napadel dubrovniško posojilnico, ki je v „Združni zvezi“. Prazen posel. V 8. mesecih svojega obstoja je imela nad 400 000 K prometa. Člani so soglasno izrekli svoje popolno zupanje odobru in s tem najbolje odgovorili na umazani napad, ki ga je narekovala edino le škodoželjna sebičnost. Ljudje imajo rajše posojilnico nego kapitalistiško banko in odtod jeza.

Nardelli ima že takoj v pričetku neko težavno zadevo. Izpraznjeno je mesto predstojnika računskemu oddelku pri namestništvu. Govori se, da je dunajska vlada že v sporazumu s Handlom določila za to službo Nemca. Nardelli pa hoče domačina. Pokazalo se bo kmalu, ali se je kaj izpremenil vladni kurz na Dunaju.

Neko zanimivo duševno gibanje se sedaj opaža pri naših listih. „Dan“ v Splitu zagovarja in priporoča katoliško političko organizacijo. V „Narodnem listu“ je neki duhovnik (s podpisom Ecclesiasticus) pobijal to misel, češ da se ne sme mešati vera s politikom. Dne 25. m. m. je pa jel ravno tu objavljati neki očividno jako izobražen in razborit duhovnik članke proti Ecclesiasticusu. Z neizpodbojno logiko pojasnjuje, kako je v ustavnih državah katoliško političko gibanje potrebno.

Rusko-japonska vojska.

Boji pri Cinhenčenu.

London, 28. februarja. Dopisnik Reuterjevega urada v glavnem Kurokijevem stanu poroča z dne 26. t. m.: Japonci so si priborili večeraj nad generalom Rennenkampffom precejšnjo zmago, ki je posebno važna vsled pridobljenih strateških koristi. Boj se je vršil v goratih krajih. 30 do 45 milj vzhodno od Jantaja. Pehota generala Kurokija je pokazala zopet posebno spretnost v boju v gorovju ter se je izkazala kos konjenici. (To pač niso bogsigavedi kake lastnosti. Vsakdo vé, da je konjenica v gorovju slabša od vsake pehote. Ured.) Postojanke japonskega levega krila se nahajajo pozimi pri Pensiku ter se raztezajo na jugu ob Sahu in na zahodu ob Tajciho. Pri večerajšnjem gibanju je oddelek, ki je bil potisnjen pred Pensiku, krenil proti severo-vzhodu ter gnil pred seboj Ruse. Potem je zasedel močne črte, hitel proti jugo-zahodu in severo-vzhodu, grozil levemu ruskemu krilu ter deloma zavzel postojanke na vzhodu od Tajciha. General Rennenkampff je poveljeval poldrugi diviziji konjenice, diviziji pehote ter oddelku strelcev. Glavni boj se je vršil severno vzhodno od Cinhenčena, kjer so se Rusi v svojih utrjenih postojankah trdovratno branili.

Ruska poročila o zadnjih bojih.

Peterburg, 28. febr. O dogodkih na vzhodnem krilu mandžijske armade je še malo poročil. Dne 26. t. m. je bilo vreme za Ruse ugodno. Orkan je dvignil sneg in prah od severa, da ni bilo mogoče videti sto korakov naprej. Postojanko pred Cinhenčeno so Rusi dobro izrabili. Okopi zapuščenih pozicij so pokriti z japonskimi trupli. — „Novoje Vremja“ piše, da so poročila o japonskih operacijah proti Bodumi pretirana. Skupaj prodira k večjemu 600 Japoncev in 2000 do 3000 Hunhuzov proti Boduni in Cicikaru. Širijo se vesti, da gre do manjši oddelki še dalje proti severu ter hočejo napasti transbaikalsko železnico.

Peterburg, 28. febr. Po poročilih iz generalnega štaba je levo rusko krilo predmet jako hudih japonskih napadov, a Japonci ga še niso obšli, tem manj obkolili. Japonci so poizkušali vreči nazaj ruske vrste, da bi bili potem brez skrbi za lastno zvezo s Korejo. V sredo se je začela kasnada, kateri sledi nova bitka.

Kaj sedaj? — Japonske sile.

London, 1. marca. Povsod se razpravlja vprašanje, bo-li maršal Ojama izbral svoj uspeh v prelazih Dalin ter takoj v daljnem krogu okrog Mukdena obšel Ruse. „Morningpost“ povdarja, da maršal Ojama sedaj nima na razpolago več časa ko štiri tedne; začetkom aprila se začne tajati led in ceste so tako blatne, da topništvo ne more naprej. Od mnogih strani se izraža mnenje, da teh pet armad, ki jih sedaj poveljuje Ojama, še niso popolne. Dopisniki londonskih listov namreč trdijo, da čete, ki se bore na desnem japonskem krilu, tvorijo popolnoma samostojno, novo armado pod generalom Kavamura, tako da je sedaj maršal Ojama skupno s portartursko armado združil pod svojim poveljstvom dve samostojni armadi. Ruske čete ki stoje ob Sahu nasproti Ojami, se cenijo na 300.000 mož.

Pričetek nove velike bitke?

London, 1. marca. Z bojišča poročajo, da nastopa milejše vreme ter da se obenem nadaljujejo boji, ki so najbrže začetek velike, morda odločilne bitke. Japonci nameravajo še pred gorkim vremenom pričeti veliko bitko. Prodiranje Japoncev se nadaljuje, desno rusko krilo se jači.

Kolin, 1. marca. „Köln. Ztg.“ poroča iz Londona: Poročila o novih bojih v Mandžuriji se od japonske strani uradno potrjujejo. Vendar se tu gre le za spopade, ki so začetek nove velike bitke. Japonci hočejo Ruse vreči za Mukden.

Boji na celi črti.

Tokio, 1. marca. Iz glavnega stana japonske armade ob Sahu se poroča 24. februarja: Rusi so pričeli ob štirih zjutraj bombardirati višine severno od Teuhnatuna. Japonci niso odgovarjali. V ponedeljek so streljali Rusi na železniški most. Ob 1. uri zjutraj je prodiralo 5 ruskih kompanij, ki so obkolile japonsko prednjo stražo. Del Rusov je potem naskočil utrdbe, prodril vanje, nakar se je razvil silen boj. Ob treh so bili Rusi odbiti popolnoma. Pustili so na bojišču 60 mrtvih. Japonci so vjeli tudi nekaj Rusov. Nekaj manjših ruskih oddelkov je bilo odbitih pri Sanhaju in Sapetaju.

Sahetun, 1. marca. Ob treh popoldne so pričeli Japonci iz obležnih topov silovito streljati na Putilov grič. Velikanski oblaki in dim se dvigajo na obeh straneh griča, ki je kakor vulkan. Bombardement se nadaljuje na desno krilo.

Sahetun, 1. marca. Artiljerijski boj se razteza preko cele fronte v dolžini 120 vrst. Na vzhodu, pri Kudjaci stoječ oddelek je vrgel Japonce nazaj; vrženi so bili iz prelaza Tunsilajlin blizu Kautulina, kjer se je razvil infanterijski boj. — Okolico okrog Putilovega griča obstreljujejo Japonci iz 11colnih topov. Rusko topništvo je odgovarjalo. Ob mostu čez Saho se bije obupen boj. Bližnji gozd so zavzeli Japonci in ga zasedli. Kroži govorica, da je v Kalamo došla japonska divizija, ki maršira na najskrajnejšem desnem ruskem krilu proti reki Ljao. Izgube niso velike, ker niso napadale številne čete.

Kuropatkinovo poročilo o novih bojih.

Peterburg, 1. marca. Kuropatkin poroča 27. februarja: Sovražnik je prodiral proti našim četam pri Banjapuci, a je bil odbit. Tudi japonski napadi na Kautulin in Bejgulin so bili odbiti. Naši lovci so metali granate v selo Sandepu, kar je sovražne čete silno osupnilo. Ob desetih zvečer so mi sporočili, da so naši osvojili del mostu čez Saho, pri čemur so zaplenili mnogo orožja.

Peterburg, 1. marca. Kuropatkin poroča 28. februarja: Naše čete pri Kudoci drže svoje postojanke. Po srditem boju so bili Japonci pri Kudoci vrženi nazaj.

Japonski plen?

London, 1. marca. V zadnjem boju so Japonci zaplenili 200 (?) pušk, 100.000 patron (?), tri strojne topove; ujeli so tudi 24 Rusov. Polastili so se nadalje dragocenih kart, načrtov in aparatov.

Stesljev dohod v Peterburg.

Peterburg, 1. marca. Današnji sprejem Stesljev je naredil mučen vtis, posebno onemu, kdor je pomislil na pozdrav, ki so ga pripravili junakom „Varjaga“. Onim možem, ki so se borili hrabro le nekaj ur, je bil pripravljen krasen sprejem z deputacijami, čete so jim delale špalir, nepregledne množice ljudstva so polnile ulice; poveljnik onih mož pa, ki so 11 mesecev branili Port Artur, da se jim je čudil ves svet, je prihajal tiho v prestolico Res je prišel na kolodvor vojni minister Saharov, a ljudstva je bilo malo. Stesljev dohod je bil znan le malokaterim. Slovesnega sprejema mu niso priredili in le slabi so bili klici „hura“, ki so pozdravljali Steslja, njegovo soprogo in spremstvo, ko so se pripeljali s kolodvora. Vendar je zahvaljevalje odkril svojo glavo. Videti je petrt. Časopisje ni priobčilo pozdravnih člankov. Na Nevskem prospektu so prodajali Stesljeve slike s patriotičnim besedilom. Skoro gotovo bodo po avdienci pri carju priredili potrebno slovesnost.

Peterburg, 1. marca. Danes zjutraj je došel hrabri portarturski branitelj general Steselj s svojo soprogo na tukajšnji kolodvor. Steslja so sprejeli v carjevem imenu vojni minister, generalni poročnik Saharov in načelnik generalnega štaba, generalni poročnik Frobov. Steslja so pozdravili s „hura“-klici. Junaka je pozdravil general Bogdanovič, ki je naglašal, da je prišel Steselj v po nesrečah na bojišču in po notranjih nemirih tlačeno domovino. General Steselj je odgovoril, da so po njegovem mnenju povzročili notranje nemire na Ruskem Japonci, ki so tudi na bojišču trosili hujskajoče oklice!

Peterburg, 1. marca. Stesljev sprejem se ni vršil slovesno vsled žalovanja za velikim knezom Sergijem. Ko je Steselj zapustil voz, ga je pozdravil v imenu carja vojni minister, v imenu generalnega štaba njegov šef Frobov. Poleg je bil tudi mestni glavar. Steselj dobro izgleda ter je pozdravil v občinstvu več starih tovarišev. Gospa Stesljeva se je postarala; pozdravila je jokaje svojega sina in svojo sinovo. General in njegova soproga sta dobila krasne šopke; pri tem je občinstvo burno klicalo „Hura!“ Steselj je dejal: „Zahvaljujem se vam v svojem imenu in v imenu svojih častnikov“. Potem je stopil v kočijo ter se peljal po Nevskem prospektu, kjer so ga velike množice glasno pozdravljale. Steselj stanuje sedaj pri knezu Vjazunskem. Danes še gre v Carsko selo počivat carju.

General Steselj in črnogorski knez.

Tudi črnogorski knez Nikolaj je počastil Steslja. Ko se je mudil Steselj v Carigradu, ga je prišel na krov „Sv. Nikolaja“ obiskat knežev zastopnik Matanovič. Pozdravil je Steslja v imenu kneza ter izročil Stesljevi soprogi šopek cvetic. General Steselj se je revanžiral s tem, da je poslal knezu svoje lastnorčno pismo. Pisal je namreč na vizitki — ki jih je, kakor je sam omenil, vzel seboj kot edini spomin na Port Artur — sledeče besede: „Slavni šef 15. sibirskega strelskega polka (t. j. knez Nikolaj) živi vedno v srcih ruskih vojakov“.

Japonski parlament.

London, 1. marca. Sklepna seja japonskega parlamenta se ni izvršila brez burnih prizorov. Odobrilo se je poročilo revizijskega odseka, ki je obsodil izdatke za vojašnico v Hokkaidi kot protipostavne. Predsednik je odklonil predlog za glasovanje o udanostni adresi cesarju, nakar so se vršili burni prizori.

Odškodnino za hullski dogodek

bo morala baje plačati Rusija 75 do 100 tisoč funtov šterlingov.

Vladivostok.

Vladivostok, 1. marca. Vesti, da bi bilo rusko brodogradništvo šlo iz Vladivostoka nasproti japonskemu in se vrnilo, so čisto izmišljene. Rusko brodogradništvo gre sicer večkrat iz pristanišča za vajo, a sovražnika tu še ne pričakuje nihče. Mesto je jako mirno, opustelo, odkar so ga zapustili skoro vsi nevojak.

Kako se delajo brzojavke.

„Politik“ piše: Zgled, kako nastanejo napačna poročila, ki jih potem razširja časopisje brez pomisleka, nam je sledeča brzojavko:

Pariz, 27. febr. Peterburške vesti trde, da se je morala armada generala Lineviča pod pritiskom številnejših japonskih sil jako hitro umakniti. Ruske izgube pri Cinhenčenu znašajo baje že več tisoč mož (!)

To, kar se tu poroča o celi Linevičevi armadi, zadeva le Rennenkampfov oddelek na najskrajnejšem vzhodnem krilu, 50 vrst od levega Linevičevega krila. Avtorju pa te razmere niso bile znane. Vkljub temu pa ta telegram „silno paradira“ v rusofobskem časopisju s senzacionalnim nadpisom: „Umikanje generala Lineviča“.

Ruski vojaki na bojišče.

Berolin, 27. februarja. Ves četrti minski armadni zbor je na potu v Vzhodno Azijo. Ena divizija je že odšla dne 20. t. m., druga divizija odpotuje danes tjakaj.

Ruski poveljniki pri carju.

Peterburg, 28. febr. Car ne bo potoval na Kavkaz nadzirat čet, ki so namenjene na bojišče. — Poveljniki so došli v soboto v Peterburg, poslovit se od carja.

Položaj na Ogrskem.

Grof Appony je priobčil v „Budapesti Hirlep“ uvodnik z naslovom: „Vzroki krize“. V članku naglašja, da mora biti prehodna vlada sestavljena iz članov opozicije in pa dissidentov. Liberalna stranka nima pravice za soudeležbo pri vladi, ker se je ljudstvo pri volitvah izreklo proti njej. Končno zahteva, da se morajo izvesti načela združene opozicije. Grof Tisza je bil včeraj pri vladarju. Tisza je rekel radovednim časnikašem, da je bil poklican zato k vladarju, da svetuje, na kak način razjasniti položaj Drugega jim ni hotel povedati, kakor da bo več ogrskih politikov pozvanih k vladarju.

Italijanski senat

je 1. marca odobril predlog, s katerim se pooblasti predsednik, da izjavi kralju obdobje in čestitanje senatovo, ker je sprožil ustanovitve mednarodnega poljedelskega zavoda.

Trgovinske pogodbe.

V kratkem bo proglašen razglas nemškega cesarja, da stopi novi nemški carinski tarif dne 1. marca 1906 v veljavo. Nemški diplomatični zastopniki v Rimu, Bruslju, Bernu in Beogradu so odpovedali trgovinske pogodbe Italiji, Belgiji, Švici in Srbiji. Tudi ruska vlada je odpovedala Francoski trgovinsko pogodbo.

Nova republikanska stranka na Francoskem.

Iz Pariza poročajo, da bo 25 poslancev zmerne republikanske stranke ustanovilo novo stranko „Union republicaine“. Nova stranka se bo približala stranki: „Union démocratique“.

Dogodki na Ruskem.

Rostov, 28. februarja. Razširjene so govorice, da bodo delavci povzročili nemire. Prebivalstvo je vznemirjeno, ker širijo med delavci oklice, naj prično pleniti.

Moskva, 28. februarja. Morilec velikega kneza Sergija je svoj čas došel iz Pariza v Moskvo. Pravijo, da je tehnik. Njegovo ime še ni znano.

Peterburg, 28. februarja. Ministrski svet je izdal nove odločbe o pravicah starovercev, osobito z ozirom na pekopalnišča, oprostitev od vojaške službe itd. Pravosodnemu ministru se je naročilo, da naj izdela nov kazenski red o verskih zločinih. Tudi rusinske svetopisemske prestave bodo dovoljene.

Caricin, 28. februarja. Rudarji „Ural Volga družbe“ so pričeli stavkati.

Lvov, 1. marca. V Varšavi se na Saksonskem vrtu vstaši napadli tri častnike in jih obesili. Neki delavec je z voza cestne železnice štirikrat streljal in težko ranil enega vojaka ter enega policista. Storitca so zaprli.

Varšava, 1. marca. Prekucijski odbor je obsodil več policijskih uradnikov, orožniških častnikov in vojakov. Zagrozil je, da bo moralo umreti toliko oseb, kolikor je bilo umorjenih delavcev v Varšavi.

Pariz, 1. marca. Pariško glasilo ruske prekucijske stranke „La tribune russe“ priobčuje besedilo pisma, ki ga je iz svojega skripišča Gapon poslal carju: Pismo slove: Nikolaju Romanovu, bivšemu ruskemu carju! S polnim zaupanjem nate kot očeta Tvojega ljudstva sem šel k Tebi, spremljali so me otroci Tvojega ljudstva. To ti je moralo biti znano in tudi vedel si za to. Nedolžna delavska kri bo Tebe v prihodnosti vedno ločila od ljudstva. Nikdar več se ne bo ponovila moralna vez med Teboj in ljudstvom. Ni več polevičnega sredstva, tudi ne, če obljubiš, da boš sklical stanovce, ki bi zajezili mogočno ljudsko gibanje. Bombe in dinamit, splešni in individualni strah ter vstaja so pripravljeni za zatiranje brezpravnega ljudstva. Kakor rečem, bo tudi. Prelite bodo reke krvi, kakor še niso bile nikjer. Poizkusi te enkrat za vselej zapopasti in si to zapomni. Gapon. — Nadalje je Gapon tudi izdal oklic na rusko delavstvo. V tem oklicu pozivlja delavstvo, da naj se delavci povsod organizirajo. Ustanove naj po mestih in na deželi denarne zaloge, iz katerih bodo nakupili orožje. De-

lavce pozivlja, da naj se urijo v orožju. Nadalje piše delavcem: Pomorite vse pošasti, ki so zapovedale streljati na ljudstvo. Delavci naj ne pozabijo uprizoriti vstaj in stavk. Vse je pripravljeno, da bodo dobili delavci pravočasno različno orožje z dinamitom vred. Kakor en mož naj se dvigne vse rusko delavstvo, kadar bo odbor ljudske osvete, ljudske obrambe in ljudske svobode dal znamenje. Uničite v ta namen priprave za vodovode in plinske razsvetljave, brzojave, telefone, cestne in druge železnice. Razrušite magistrato, palače in državna poslopja! Osvo bodite jetnike in razrušite ječe, a pustite pri miru zasebnike in njihova stanovanja. — Končno naznanja: Vaš odbor bo nemudoma izdelal načrt za splošno vstajo. Neposredni njen namen bo odprava avtokracije, takojšnja osvoboditev ljudstva in sklicanje ustavne zbornice.

Varšava, 1. marca. Ravnateljstvo Viskih železnic je naznanilo stavkujočim železničarjem, da bodo odpušteni, ako ne bodo pričeli zopet delati do 17. marca. Več varšavskih bank je zvišalo plače svojim uslužbencem, a nekaj bank zahtevam uslužbencev niso ugodile, vsled česar so pričeli uslužbenci stavkati.

Varšava, 1. marca. V notranjem mestu so pričeli stavkati posli.

Ardatov, 1. marca. V Šulebakovih tovarnah stavkajo delavci od 27. februarja nadalje.

Varšava, 1. marca. V gubernijah Kijelce, Lomš, Plozk in Suvalki je proglašil guverner poostrjene varnostne odredbe. Ker manjka premoga, so morali v več tovarnah prenehati z delom. Do 27. t. m. bo ostala zaprta varšavska trgovska visoka šola.

Peterburg, 1. marca. V minskem guberniju so prenehali na vseh šolah s poukom.

Rostov, 1. marca. Policija je zalepila več smodnika in orožja. Mnogo tovarniških delavcev stavka. S silo poizkušajo stavkujoči preprečiti delo v delavnicah, kjer se dela. Dasi še ni bilo izgrede, je prebivalstvo vsled stavke prestrašeno.

Batum, 1. marca. Nemirov v Kutajcu so se udeležili tudi učenci. Kazaki so usmrtili in ranili več oseb. Včeraj zvečer so na ulici streljali pijani častniki z revolverji, vsled česar je nastala panika.

Moskva, 1. marca. Ko je velika kneginja Elizabeta obiskala morilca svojega moža, ga je vprašala, zakaj je to storil. „Jaz sem član revolucionarnega odbora,“ odgovori morilec. Velika kneginja ga vpraša: „Ali ste vi veren?“ Ko je odgovoril revolucionar, da je, mu je podarila sveto podobico ter mu je dejala: „Jaz vam odpuščam. Bog bo sodil med vami in med knezom, a jaz bom prosila za vas, da vam ne vzemo življenje.“ Morilec se je razjokal.

Spomladi vstaja v Makedoniji.

Carigrad, 1. marca. Zaprli so Bolgara Nestor Popeva, ki je potoval iz Monastira v Dibre. Pri njem so našli več tiskovin bolgarskega revolucionarnega odbora, iz katerih se razvidi, da je bila v Monastiru tajna skupščina bolgarskih četovalcev, ki bi zasnovala za poletje občno vstajo.

Vstaja v Arabiji.

Sofija, 1. marca. Turčija je k svojim 46 baterijam brzostrelnih topov naročila še 40 novih, a ker jih ni mogla plačati, jih je dobila samo 16 od katerih so 6 odpeljali v odrinski vilajet. Mobilizacije v evropskih vilajetih doslej še ni bilo in tudi v Aziji so mobilizirani le nekateri okraj, pa ne zaradi Balkana, ampak zaradi vstaje v Arabiji. Bolgarski knez Ferdinand je, kakor se oficijelno zagotavlja, v jako prijateljskih odnosih s sultanom. Oficijelno se izkušajo zakriti vojne priprave.

Gibanje med italijanskimi železničarji.

Rimski listi poročajo, da obstrukcija železničarjev ponehuje. Iz Rima je odšlo včeraj več vlakov, kakor predvčeršnjim. A medtem, ko je v Rimu postala nekoliko manj živahna obstrukcija železničarjev, se pa vzdržuje obstrukcija v Veroni, Bolonji, Raveni in Neapolju. Vsi vlaki imajo velike zamude. Med potem so bili med železničarji in petniki izgrede. V bližini Neapolja so potniki pretepli železničarje, ki so morali poklicati na pomoč orožnike, ki so prijeli več oseb.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Clemenceau je pisal v „Aurore“, da je državni podtajnik Merlou v zasebnem razgovoru izjavil, da bo sicer predlog o ločitvi cerkve od države obravnavan takoj v zbornici, a se bo vlada zadovoljila z načelnim sklepom o predlogi in se bo s posebnim pristavkom predloga zopet nakazala

komisiji. To je načrt vlade ki ločitve najbrže pred prihodnjimi volitvami ne bo izvedla.

Dnevne novice.

Izdajavsko delo liberalcev

nam zopet razkriva „Soča“, ki je ravnetako podloneumno glasilo kakor „Nared“. Ker je dobila „Goriška zveza“ od vlade revizijsko pravico in jej je zagotovljena državna podpora, razgrajajo „Sočini“ culukafri kakor besni. Penavlja se ista stvar, katere so uprizorjali kranjski liberalci tolike časa proti „Gospodarski zvezi“. „Soča“ tuli zaradi podpore, ki je obljubljena goriškim gospodarskim društvom, kakor bi jej kdo jezik trgal iz umazanih ust. In to samo zato, ker dobi to podporo ljudstvo, ne pa Gabršček! A mi zahtevamo od „Soče“, da takoj pojasni, kako je Gabršček deloval v „Trgovskem in obrtnem društvu“, kako je njegove razmerje do goriške posojilnice in kolik dobiček imajo slovanski zavodi od tega človeka, ki se zdaj tako dere v „Soči“ zaradi državne podpore slovenskim drugim!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

je imela svoje 159 vodstveno sejo dne 22. februarja 1905. Začetek ob 2. uri popoldne. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina in Ivan Subic. Svojo odsotnost je opravičil cesarski svetnik Ivan Murnik in tajnik dekan Anton Žlogar. Prvomestnik je obvestil navzoče, da se je naprošen 15. januarja t. l. vdeležil shoda pri Sv. Jakobu v Rožu na Koroškem. Označil je s cela nenaadno narodno vneto tamošnjega ljudstva. Samo od sebe je namreč prišlo na to misel, da pozida tu štirirazredno slovensko šolo in ne odneha od tega svojega trdnega sklepa. Imenom vodstva je pozdravil na shodu navzoče in jim obljubil družbine požrtvovalnosti za to šolo do najskrajnejših mej. — V smislu § 18. družbinih pravil so se vdeležile te vodstvene seje kot svetovalke prvomestnice ljubljanskih podružnic gospe Franja dr. Tavčarjeva, Ivana Zupančičeva, Marija Trčekova ter zastopnice litjskih Slovenk gospa Terezina Svetecova in gospod. Ljudmila Roblekova, kakor tudi prvomestnik št. jakobsko-trnovske moške podružnice dr. Fran Papež. Navedene oče svetovalke z g. svetovalcem so bile vabljeni za 4. uro in so točno došle. V njihovi navzočnosti se je natančno premetrilo vse družbino stalo glede kave in se ponavlja je glasovalo za to, da se vstraja pri sklepu storjenem v 155. vodstveni seji z dne 12. oktobra 1904, ki se je tovarnarju g. Ivanu Jebačinu, iz posebne družbine obzirnosti, službeno vročil šele 30. novembra 1904, št. 6210 Glasom onega sklepa iz 12. oktobra p. leta se je pretrgala vez med družbo in dosedanjim zalagateljem družbine kave, g. Jebačinom v Ljubljani, vsled širši javnosti že znanih dogodkov. Radi razmer, k se v tej dolgi dobi do danes niso prav nič oblažile, pač pa izdatno poslabšale — sploh ni več mogoča kaka obnovevitev pogodbe ali kaka nova pogodba med družbinim vodstvom in med g. Jebačinom. — Nato se je na podlagi vodstvu došli ponude oddala dobava kavinih izdelkov v korist družbe najboljšim ponudnikom. S temi svojimi sklepi se je družba glede kave postavila ob enem na brezprimerno bolj materialno stalo, nego ga je zavzemati mogla do danes. — O končnih družbinih korakih v tej stvari se obvesti vesoljni slovenski narod svoječasno po posebnem naznanilu. — Potem, ko se je še sklenilo, da se založijo nov družbin „narodni kolek“, je prvomestnik zaključil sejo ob 6. uri zvečer. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani, dne 22. februarja 1905.

Goriška agentura za protestantizem.

Zdaj se je spravila „Soča“ zopet nad tržaškega škofa Naglna, ker se ta poteguje za to, da dobi Opatija dostojno katoliško cerkev. Je res škandal — Nemški protestantje imajo v Opatiji krasno novo

cerkev, katoliška hiša bežja je pa tako malenkostna in zapuščena, da je res sramota. Skof Nagl je vendar le storil svojo dolžnost, ako hoče odpomeči temu kričnemu nedostatku. In zdaj rogovili tista polomljena narodna naprednost v Gorici, da Opatija ne sme dobiti katoliške cerkve! To je le dosledno od ljudi, ki so se ponizali za protestantovske agente med Slovenci. Ali je Gabrščekovi tiskarni protestantovska propaganda toliko nesla, da mora zdaj nasprotovati celo katoliški cerkvi v Opatiji?

Družbi sv. Cirila in Metoda v prid večkrat priporočana iznajdljivost rodi dohodkov. Umrli trgovec in posestnik v Matenji vasi na Notranjskem g. Ivan Žnidaršič je določil, da naj se razlika med troški pogreba I. in III. razreda odšteje naši družbi — ker želi biti v to svrhu pokopan po šegah III. razreda. Slav. okrajno sodišče v Postojini nam naznanja, da znaša ta razlika 300 kron, koje družbi vroči glavni dedič č. g. Milan Žnidaršič. Narodni duši umrlega večni pokoj!

— **Starček zgorel.** Te dni se je podala 18 let stara dekla posestnika Franca Mišmaša v Kalu, občina Ambrus, Marija Hočvar obiskat svojega 82 let starega očeta istotam. Ker je videla, da je slab, šla je po sestrom. Med tem časom je slaboumni starec vstal in pričel tlačiti s'amo v peč. Pri tem se mu je vnela obleka. Ko sta došli hčeri, našli sta pri vratih mrtvega očeta, vsega ožganega.

— **Ziv pokopan.** Iz Banjaluke poročajo: Tu je umrl obrtnik Stojan Koljević Bugarin. Po pogrebu sta ostala na njegovem grobu le grobokopa, ki sta pričela sipati v jamo zemljo. Nakrat začujeta iz groba glas: „Bratje, zakaj me živnega zakopavate?“ Grobokopa sta prestrašena pobegnili in prijavila stvar redarstvu. Policija je hitro odprla krsto, a bilo je seve že neprepozno. Stojan je ležal v krsti zadušen.

— **Predor skozi Karavanke** bo veljal 1408 milijonov več, nego je bilo proračunjeno. Od Celovca skozi Jesenice do Trsta bo nova železniška proga veljala 61.600.000 kron več, nego je bilo proračunjeno.

— **V povzdigo umnega obdelavanja ljubljanskega barja** in izkoriščevanja iste so razpisane nagrade. Podrobnosti se lahko vpogleda v našem uradništvu.

— **Osebnosti.** Računski praktikant v c. kr. poljedelskem ministrstvu, Rudolf Tomšič, je imenovan računskim asistentom v XI. činovnem razredu. Poštna ekspedientica Regina Beifuss v Velikih Laščah je imenovana za poštno pomožno uradnico v II. razredu — Poštna ekspedientinja v Knežaku je postala poštna ekspedientica Ljudmila Rek.

— **Letošnje velike vojaške vaje.** Iz vojaških krogov se poroča, da se imajo vršiti letos velike jesenske vaje odnosedno cesarski manevri tam, in pa ravno v tolikem obsegu, kot je bilo to določeno za preteklo leto. Kakor znano, so bile te vaje v l. 1904. odpovedane, ker se je bilo bati, da take ogromno število vojaštva radi grozne suše in slabe letine ne bo imelo niti vode niti hrane, zato se namerava prebivalstvo zaradi odpovedanih vaj letos odškodovati, ker je imelo lani občutno škodo vsled tega. — **Cesarski manevri,** kojih se menda udeleži cesar sam ali pa prestolonaslednik Franc Ferdinand, se bodo vršili med naslednjimi vojaškimi četami: med 8. vojem (Praga) in 9. vojem (Jožefovo, Josefstadt); od 14. inomoškega voja se udeleži vaj 3. pehotna divizija (Linc), od 2. (dunajskega) voja 4. pehotna divizija (v Brnu), iz 1. voja (Krakovo) 4. bataljoni 1. olo-muškega 18. pešpolka, nadalje še pionirski bataljoni št. 23 in 8. To bo že precejšnja armada, ki bi skupno obsegala 83 bataljonov pešcev, 16 konjeniških eskadron, 36 poljskih in 4 havbične baterije topništva. Samo pehotni kombati bi šteli čez 43.000 mož. — **Vojna uprava** misli pri letošnjih vajah uvesti več novih modernih iznajdb in vojnih sredstev. Povod temu je seveda burska in sedaj rusko-japonska vojna. Tako se med drugim namerava postaviti več konjeniških oddelkov za strojne puške. Zato so izbrani dragonski polki šte. 5, 6, 7, 11 in 13, dalje ulanski polk št. 11. Vsaka — pri obeh nasproti si stežečih vojih — samostojno delujoča konjeniška brigada pa dobi še posebej zase oddelke strojnih pušk. — Dalje se namerava izvesti letos poizkus cestno-tovornim avtomobilom, ki ima teže čez 2000 kg. Motor bo imel približno 40 konjskih sil; ta avtomobil bo poraben tudi na navadnih potih, bo lahko prevažal vojnih potrebnih do 2375 kg. in prevozil tudi na slabih potih na uro povprečno 9 klm. Vaj se bo udeležilo gotovo

tudi večje število lastnikov zasebnih motornih voz in koles, ki se bodo rabili kot ordonance. Ustanovi se nadalje več zrakovnih oddelkov in postaj za brezžični brzojav; eno izmed najvažnejših vojnih sredstev bo pa gotovo glede neobhodno potrebne dobave hrane — potujoča kuhinja, katero namerava, kolikor bo mogoče, vojna uprava še letos preizkusiti. To bi bili posebni, kot kuhinje prirejeni vozovi, na katerih bi se že med potom kuhale, da bo vojaštvu po končani vaji takoj mogoče dati jedil, ne da bi bilo treba šele cele ure čakati.

— **Smrtna kosa.** Umrli je Marija Višnjar, mati Karola Višnjara, posestnika ter načelnika podružnice slov. planin. društva. — V Trstu je umrla gospa Ivana Jevšek, dolgoletna oddelničnica zavoda sv. Nikolaja. — V Sarajevu so pokopali ravnateljice vdovo gospo Josipino Peternell. — V Čikagi je umrl Slovenec Ivan Kurent.

— **Vojaško veteransko društvo** za ljubljansko okolico priredi pustno nedeljo ob 3. uri popoldne na Tavčarjevem dvoru veselice s tombole.

— **Zalosten slučaj** se je primeril v ponedeljek v vasi Selja župnije Lipoglav. Med tem ko je pri neki hiši sestra gosposke kidala hlevski gnoj in je ravno vrgla skozi vrata, priteče mimo 8letna domača deklica. Vile se ji zasadijo tako nesrečno v glavo ravno skozi očesno odprtino, da je revica kmalu na to umrla. Ker je bila deklica jako nadarjena, so žalostni starši tem huje radi izgube obžalovati, kakor tudi sestra gospodinja, ki je sicer jako zgledno dekle.

— **Zemlja se zopet podseda** ob okrajni cesti pri Zagorju.

— **Nove volitve na Hrvaškem.** Nekateri hrvaški listi trdijo, da bo hrvaški sabor razpuščen, ko se bo konstituirala nova vlada.

— **Narodni davek.** Občinski zastop občine Ujezd na Češkem je sklenil povišati občinske daveke za 1% in to izročiti češki šolski družbi.

— **Fzm. Succovaty** je došel v Gorico inšpicirat endotno posadko.

Ljubljanske novice.

Izpred porotnega sodišča.

Naročeni umor v Bohinjski Bistrici.

Žalostna tragedija zavrtnega umora povzročena na nedolžni žrtvi predobrega moža Lorenca Smukavca je bila včeraj pred sodiščem končana. Popoldne so se prebrala tudi razna pisma, katera je pisala raznim fantom Marija Smukavec. Pri obravnavi je vskliknila: „O ko bi vedela, da vse na dan pride, bi nikdar črno na belem ne pisala.“ Še pri obravnavi je kazala obtoženka, ki je pred 10 dnevi v zaporu povila dečka, sovraštvo do svojega umerjenega dobrega moža.

Posebno zanimiva je bila izjava priče Apolonije Laharnar, ki je izpovedala, da obtoženka prav nič ni bila osupnjena, ko je prihitela ji povedati, da je njenega moža nekde vstrelil. Laharnar izjavi tudi, da jo to poročilo niti toliko ni ganilo, da bi šla pogledat svojega moža, ampak je prav mirno kot preje ravnila čipke in da je še-le potem izpustila v takozvani „suhi jok“. Zanimiva je pa bila tudi izpoved Lorenca Vrečka. On izjavlja namreč, da je ona sama in ne na njegovo prošnjo šla z njim na Nemško in da je tudi ona svojevoljno vzela svojemu možu denar, ne da bi je on k temu činu sploh kaj nagovarjal. Nekoč mu je pisala, naj on preskrbi kak strup, s kojim bi svojemu možu zavdala. Med prečitanimi izjavami je bila tudi izjava 6letnega obtoženkega sina jako obtežljiva. Deček je izjavil, da svojemu očetu le radi tega ni nič povedal, ker mu je mati vedno zabičevala, da ga bode v luknjo vtaknila, ako bode kaj očetu povedal.

Hladnokrvno se je zagovarjala Marija Smukavc, izkušala je svojo prvotno priznanje v svojo korist predrugačiti, spustila se je v nekaterih točkah v tajbo. A vse to ji ni pomagalo. Prvotno obširno priznanje s skrivca njene slepe žrtve Jožefa Juričiča, kakor tudi zaslizane priče, podale so toliko obtežljivega gradiva za njeno krivdo, da se drugače misliti ni zamoglo kakor to, da se bodo porotniki poleg nje sedečemu Juričiču tudi v smislu zastopnika državnega pravdnika g. dr. Rogine izrekli, da se je izvršil naročeni zavrtni umor. To se je tudi zgodilo. Deželnega sodišča podpredsednik gospod Josip Pajk je obdolženca predčital razsodo, s katero sta bila oba krivca obsojena na smrt na vešale, in sicer s tem določilom, da bousmrčen preje Juričič, potem pa Marija Smukavc. Oba obdolženca sta se vedela pri razglasitvi razsode apatično, le Juričič se je stresel, ko ga je jetničarski paznik vklenil. Zabuljeno je gledal in postal potem vrto-glav.

Zagovornik Juričičev g. dr. Milan Hribar je priporočal Juričiča, naj ga sodišče priporoči cesarjevi milosti, ker je bil Juričič zapeljan po obtožbeni in če bi Juričič v preiskovalnem zaporu ne priznal, bi pravega krivca težko dobili, ker je Marija Smukavc molčala. Skoro gotovo bo Juričič priporočen cesarjevi milosti. Za Marijo Smukavc je priglasi ničestno pritožbo nje zagovornik g. dr. Müller, ki je tekom obravnave povdarjal, da obtoženka ni imela ničesar, kar bi ji zadrževalo strasti ne vere in ne dobre vzgoje. Občinstva se je pri obravnavi kar trlo, posebno mnogo je bilo dam. Marijo Smukavc so odpeljali v zapor ne da bi se ji peresile oči, ne da bi kazala kaj kesanja, Juričič pa je stopal s sveta v zaduhlo ječo opetakajočih, negotovih korakov, mlada žrtev podle, brezsrčne ženske.

Predno so se v jetnišnici zaprla vrata ječe za Marijo Smukavc, se je obsojenka nakrat obrnila in na najgrši način opsovala sodnike in paznike.

Uboj.

Danes se je vršila obravnava proti Janezu Felcu, 31 let staremu, na Prapretni rojenemu, k občini Vojsko pristojnemu, ker je dne 2. decembra 1904 na večer na Vojškem Gašperja Mraka sunil z odprtim nožem v hrbet in ga tako poškodoval, da je imenovani vsled tega 29. prosinca t. l. umrl. Ker so gg. porotniki spoznali obtoženca krivim, je bil Janez Felc obsojen na štiri mesece težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni.

Ij **Samoumor.** V Trstu se je včeraj ustrelil prirejevalni strojevodja Ivan Pugel, znan tudi po Ljubljani Bil je takoj mrtev.

Ij **Vojaško kaznilnico** v Möllersdorf pri Dunaju odpelje eskorta 4 mož iz tukajšnjega vojaškega zapora kaznienca Jožefa Preka iz Smartnega pod Šmarogero — dne 2. marca. Kakor znano, ima na vesti več zločinov in je trdovratno tajil svojo identiteto, ampak trdil, da se zove Puppo.

Ij **Ljubljanske društvene godbe koncert** vrši se jutri zvečer v restavraciji g. Schreyja na južnem koldvoru. — Začetek ob pol 8. uri. Vstopnina 20 kr.

Ij **Slovensko gledališče.** Danes burka „Charleyeva tetka“. — V soboto g. Milčinskega izvirna enodejanka „Brat Sokol“ in Ogrinčeva igra „V Ljubljano je dajmo!“

Ij **Meteorologični mesečni pregled.** Minoli mesec svečan je bil vecinoma suh in mrzel, proti koncu moker in mil. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 38 stopinj, ob dveh popoldne 26 stopinj, ob devetih zvečer 02 stopinj, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 05, za 03 pod normalom. — Opazovanja na tlakomeru dajo 739,3 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 33 mm pod normalom. — Mokrih dni bilo je 11, med temi 9 sneženih; padavina, sneg in dež znaša 88,2 mm. — Meglo smo imeli ob petih dnevih. — Med vetrovi prevladoval je severovzhodni.

Štajerske novice.

š **Iz Maribora ne pustimo slovenskih napisov!** V mariborskem občinskem svetu so sklepanje o napisnih deskah preložili. Naj se le dobro premislijo, da ne izzovejo velikanskega viharja! Slovenskih napisov v Mariboru ne pustimo odpraviti, če jih pa ondi Nemci odpravijo, morajo vse slovenske občine skrbeti, da izgi-nejo v njihovem okrožju nemški napisi. To smo povedali že naprej — popolnoma mirno torej čakamo, kaj še izkubajo mariborski občinski očetje. Svoje enakopravnosti ne bomo pustili gaziti nikomur!

š **Slomškov dom** nista kupila ona dva slovenska kmeta o katerih smo zadnjič poročali, ker nimata dovolj denarja. Sedaj Slomškov dom kupujejo zopet Nemci, ki baje ponujajo lastniku 54.000 kron. Prodal bo gotovo in si kupuje že manjše posestvo. Ako se Slovenci ne bodo pobrigali, debe gotovo Nemci Slomškov dom v roke.

š **Češki umetniki** prirede 12. marca koncert v „Narodnem domu“.

š **Aretirali** so v Mariboru trgovca Jožefa Pichlerja, ki je nedavno napovedal konkurz.

š **Zaročil** se je v Storeh g. Karel Strauss, c. kr. poštni asistent z gdč. Baldi Tekavec.

Koroške novice.

k **Prvih 5000 kron za „Narodno šolo“ v St. Jakobu v Rožu na Koroškem.** Kdo jih je dal? Sentjakobčani smo dali 2772,30 K, ostala Koroška je dala 2047 K, Koroška vkup tedaj 4819,30 K. Amerika je dala 50 K, Štajerska 4820 K, Kranjska 4250 K, Primorsko 20 K,

Moravsko 10 K in Srbsko 10 K. Poslani nam oklic prosi zavedne Slovence nadaljnjih darov.

Razne stvari.

Najnovejše.

Stavka farmacevtov se pripravlja na Dunaju. — 12kratni morilec. V Hamburgu so pripeljali Karola Freytaga, ki je v Afriki umoril 12 domačinov. — Velika stavka. V Brestu stavka 20.000 delavcev v ondotni ladjedelnici. — Naplesu je v prepiru zabol v Monakovem neka mlada Monakovčanka 23 let starega mesarskega pomočnika Maksa Avgustina, ki je v bolnici umrl. — Dekla hotela umoriti gospodinjjo. V Berolinu je dekla Herbert hotela umoriti svojo gospodinjjo 32 let staro Bröer. Napadla jo je v postelji in ji zadala več ran. Rane so nevarne. Dekla je bila na gospodinjjo huda, ker jo je zasačila pri tatvini. — Največji parni mlin na Srbskem Daninčević je zgorel v Niši. Skode je pol milijona.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 2. marca. Kranjski dež. predsednik baron Hein se mudi tu. — Imel je z ministrskim predsednikom Gautschem daljši pogovor. Listi sodijo, da je bil to pogovor deloma o razmerah v kranjskem deželnem zboru, deloma o zahtevah Slovencev za enakopravnost v uradih.

Dunaj, 2. marca. Danes je bil pri cesarju Khuen Hedervary. Slo se je zato, kake ogrske politike naj vladar še zasliši. Zaslišani bodo prvaki obeh nasprotnih si strank. Čuje se, da namerava vladar povesti sestavo ministristva Weckerlu, ki bo imel nalogo v vojaškem oziru izvesti sklepe odbora devetorice in carinsko vzajemnost. Pozneje bodeta v gospodarskem razmerji obeh državnih polovic sklepala državna zbora.

Dunaj, 2. marca. Danes je bila v proračunskem odseku razprava o ljudskem šolstvu. Naučni minister je odgovarjal na razne pritožbe. Predno je bila seja sklenjena, sta protestirala Vuković in Bärnreither proti očitaniu „Lloydovega“ predsednika Beckerja v današnji „Neue Fr. Pr.“, da pomenja včerajšnje glasevanje demonstracije proti „Lloyd“ ali vladi. Predsednik Kathrein se je protestu pridružil.

Dunaj, 2. marca. Predsednik nemškega „Schulvereina“ dr. Moric Weitlof, ki je nedavno praznoval 70letnico svojega rojstva, je umrl.

Charlervi, 2. marca. Proti poslopju upravnega sveta je bila vržena bomba. — Skoda je velika.

Kaposvar, 2. marca. Tu stavkajo zidarji in sobni slikarji.

Rim, 2. marca. Minister javnih del Tesdesco je izjavil v zbornici, da bo vlada strogo postopala proti železničarjem Če bi jim ugodila, bi potrebovala 100.000.000 lir.

Pariz, 2. marca. Iz Peterburga poročajo pariški listi, da so v bližini Carskega sela prijeli sumljivega moža, ki je fotografiral carjevo palačo. — Pri njem so našli mnogo fotografij carjevih palač in nabasan revolver. Izjavil je, da je sin generala Focka. Zadnji čas so v okolici Carskega sela prijeli 50 sumljivih oseb.

Peterburg, 2. marca. Straže v carjevih palačah so z ozirom na veliko število aretiranih sumljivih oseb zopet pomnožene.

Peterburg, 2. marca. V pokrajini Dona je splošna stavka. 25.000 mož stavka. Vojaških čet nedostaje. Delavci so gospodarji položaja, vendar so mirni.

Berolin, 2. marca. Gorki je odšel iz Peterburga v Rigo, kjer živi njegova prijateljica igralka Andrejevna. Pred odhodom je moral dati pismeno obljubo, da se vrne v Peterburg.

Peterburg, 2. marca. V Teodoziji ob judovski demonstraciji je bilo 50 oseb ubitih.

Varšava, 2. marca. „Stanje pomnožene varnosti“ je proglašeno v gubernijah Kielce, Lomza, Lublin, Block in Suwalki.

Varšava, 2. marca. V Sosnovicah je stanje vedno nevarnejše. Skoro vsi premo-garji so pustili delo. Ves premo-g prihaja iz Slezije. Velike predilnice so nazna-nile 15.000 stavkovcem, da bodo zaprte za 6 mesecev, če ne pridejo takoj delat.

Pariz, 2. marca. Kljub temu, da je ruska vlada proglasila za ruske železničarje

vojno stanje, se stavka železničarjev na Ru-
skem ne zmanjša. Železničarji stavkajo dalje.
Sibirska železnica vozi le onostran Urala,
a še tam ne redno. V bližini Irkutska je
železniški tir tako poškodovan, da že tri
dni ne vozijo vlaki v Mandžurijo.

London, 2. marca. Iz Sangaja poro-
čajo: Iz vseh japonskih luk odhajajo trans-
portni parniki napolnjeni z vojaštvom. Te
dni je odpotovalo na bojišče 35.000 pešev
s številnim topništvom. Izkranci bodo v
posjetskem zalivu ter bodo sestavina šeste
japonske armade, ki bo pod poveljstvom
generala Haregava operirala proti Vladivo-
stoku in Usuri pokrajini.

Peterburg, 2. marca. Gripenberg
pride pred preiskovalno komisijo, kateri bo
predsedoval car.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 3062 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Noba	Padavina v 24. urah v mm.
1	9. zveč.	727.3	+2.2	sl. svzh.	obl.	
2	7. zjut.	725.5	+2.2	"	dež	6.8
	2. pop.	726.4	+4.3	sl. jvzh.	"	

Srednja včerajšnja temp. +3.0°, norm. +1.4°.

Zahvala.

Za ustmena sožalja o nenadni
smrti nepozabnega nam očeta

Ivana Sever-ja

s katerimi ste nas ostale žalujejo
tolažili sorodniki, prijatelji in znanci.
Posebno hvalo č. g. kapelanu semi-
škemu, ki so jih ves čas njihove bo-
lezni obiskovali in tolažili. Potem
semiški požarni brambi, ki se je ude-
ležila pogreba. Prelepa hvala vsem
faranom, ki ste molili za pokojnikom
pred mrtvaškim odrom in ga tudi v
obilnem številu tako častno spremili
na zadnji poti. Bog plačaj tudi vsem
drugim udeležnikom, ki so pripomogli
nam lajšati nenadomestno izgubo.

V Semiču, 28. febr. 1905.

Rodbina Sever.

393

Solicitatorja

išče odvetniška pisarna dr. V.
Schweitzer-ja v Ljubljani.

Nastop 15. marca ali 1. aprila 1905.
Plača po dogovoru. Stenografi imajo
prednost. 395 3-1

Kočija

še prav malo rabljena, je naprodaj po
nizki ceni v Trbojah hišna št. 70 pri
Smledniku. 390 3-1

Naprodaj je

v Ribnici na Kranjskem, na-
sproti cerkvi enonadstropna

hiša

z gospodarskim poslopjem,
lepim vrtom in obširnimi zemljiščem.

Pojasnila daje dr. Iv. Merhar, TRST,
Via Montfort 8. 394 3-1

Lepo

posestvo

v Zgornjih Gameljnih št. 11
prodaja se iz proste roke.

Posestvo obstoji iz hiše, dveh gospo-
darskih poslopij, obokanega hleva in poda,
dalje treh lepih zaraščenih smrekovih goz-
dov itd.

Posestvo je pripravno za vsakega obrt-
nika ali tudi letovičarja, ker je blizu želez-
niška postaja Tavcarjev dvor ali Črnuče.
Prodaja se skupno ali tudi na drobno.

Pojasnila daje Gregor Jeras po domače
Šraj Spodnji Gameljni št. 23. 375 3-1

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Zitnik.

5

Šelenburgove ulice
Jos. Rojina.

Mesečna soba

z opravo ali brez nje se
odda za mesec maj na
Sv. Petra cesti št. 101.

392 3-1

Tržna poročila

od dne 1. marca 1905.

Budimpešta. Pšenica za april 19.86 do
19.88; rž za april 15.62 do 15.64; oves za april 14.32
do 14.34; koruza za maj 15.20 do 15.22.

Pšenica: ponudbe živahne; povpraševanje
trdneje, mirno. — Prodaja 25.000 met. stotov ob
odpretu za 10. pozneje za 5 st. znižanja. — Druga
žita vzdržano. Koruza trdneje. — Vreme: lepo.

Kupi se že rabljena

oprava za špecerijsko trgovino.

Ponudbe pod „Trgovina“ poštno ležeče
Ljubljana. 380 3-2

Postne pesmi

za mešan zbor in orglje, zložil

P. Hugolin Sattner

izidejo v soboto, 4. marca.

Partitura s 4. glasovi s pošto vred
3 K 10 h, nadaljni glasovi a 40 h.

Naroča se v Katol. bukvarni.

Službe išče dobro izurjen

vrtnar

ki bi šel najraje na deželo.

Naslov pove upravnistvo „Slovenca“.

Učenec

krepak, ne izpod 14 let star, s pri-
merno šolsko izobrazbo sprejme se
v večjo trgovino z mešanim blagom
na Notranjskem. 369 3-3

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj 381 4-2

Franc Vidmar, krojač v Železnikih.

Delo je trajno.

208b 12-10

12. januarja 1905.

Gospodu

lekarju Piccoli

Ljubljana.

Prosim, pošljite mi 12 škatljic
Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Velepoštovanjem

Julija Milischka,

Dunaj XIV./I, Goldschlagstr. 1.

Samo za 60 kr.

1/2 kile gosjega perja.

To gosje perje je sivo, popolnoma novo, z roko
skubljeno, gotovo za porabo. 1/2 kile stane samo
60 kr., boljše kakovosti samo 70 kr. Pošiljatve
na polkušnjo s 5 kg se razpošiljajo po poštne
povzetju I. Krassa, trgovina s posteljnimi per-
jem, Smichov pri Prahi (810). Zamena dovoljena.
388 1-1

Vabilo k

domači veselici

ki se vrši

v soboto dné 4. marca v restavraciji
pri „Levu“.

Pri veselici sodeluje slavna društvena godba.

o o o

Točila se bodo pristna dolenjska ter druga priznana najboljša
vina, poskrbljeno bo pa tudi za okusna in mrzla jedila.

Posebna vabila se ne bodo izdajala.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 20 kr.

K najobilnejšemu obisku vljudno vabi

Valentin Mrak

gostilničar.

391

Razpis

Pri župni cerkvi na Dobravi pri Kropi je treba **nove strehe**,
ki se bo pokrila s ploščami. Delo se bo oddalo upravičenemu mojstru
potom minuendo licitacije

v četrtek dné 9. marca ob 11. uri dopoldne

na lici mesta. Proračun, kateri znaša 2284 K 54 h, je na ogled v župnišču
na Dobravi pri Kropi.

371 2-2

Gospoda moja, ali pijete **Cvekov brinovec** iz Kamnika?

313 10-7

Vedno najnovejši

gramofoni

čakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le
pri zastopniku namške akcijske družbe za gramofone

1059 100-74

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Evropa“, v hiši gospoda
Kribarja.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Ernest Hammerschmidta nasledniki

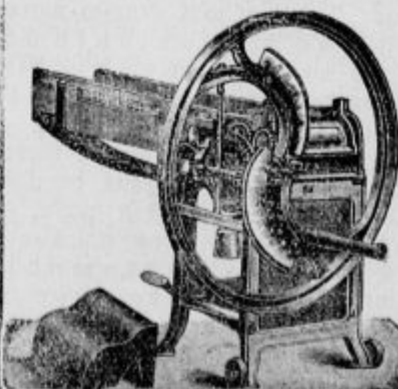
Madile Wutscher & K.

trgovina železnin in kovin,

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga poljedelskih strojev
in orodja.

Nizke cene!

Tisk „Katoliško tiskarno“ v Ljubljani.